

พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 ส่งผลอย่างไรต่อผู้รับบริการ

ลัดดาวัลย์ เขียวยัด นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
กองบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ

พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 เป็นกฎหมายกลางที่มีวัตถุประสงค์หลักในการแก้ปัญหาข้อจำกัดทางกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนสามารถยื่นคำขอหรือติดต่อใด ๆ กับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงการติดต่อราชการระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน สามารถทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติตามกฎหมายให้แก่ประชาชน และการปฏิบัติราชการของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยครอบคลุมตั้งแต่การยื่นเรื่อง/รับเรื่อง การติดต่อราชการ การส่ง/รับเอกสาร การแสดงเอกสารหลักฐาน ไปจนถึงการจัดทำและตรวจสอบ ฐานข้อมูลใบอนุญาต และการจัดเก็บเอกสารราชการ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน รวมทั้งสร้างความมั่นใจให้กับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่รัฐให้สามารถรับเรื่องและให้บริการประชาชนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมั่นใจว่าถูกต้องตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยมีผลใช้บังคับในวันที่ 10 มกราคม 2566

สาระสำคัญของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ อยู่ที่มาตรา 7 ที่กำหนดให้การใด ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชน หรือผู้ประกอบการต้องยื่นขออนุญาตจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยต้องยื่นเอกสารหลักฐานหรือสำเนาเอกสารประกอบคำขออนุญาต ผู้ขออนุญาตสามารถเลือกยื่นเอกสารโดยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ และให้ถือว่าเป็นการยื่นเอกสารโดยชอบแล้ว

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องจะปฏิเสธไม่รับคำขอดังกล่าว เพราะเหตุการยื่นขออนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ไม่ได้ หรือประชาชนสามารถยื่นคำขอหรือติดต่อหน่วยงานรัฐผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยที่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่รัฐปฏิเสธไม่ได้

สำหรับข้อดีของ พ.ร.บ. ฉบับนี้

1. เพิ่มขีดความสามารถด้านดิจิทัลของประเทศ โดยการนำเทคโนโลยีมาสร้างสรรคนวัตกรรมการผลิตและการให้บริการ เพื่อลดปัญหาด้านการจัดเก็บการสูญหายของเอกสาร และการสืบค้นข้อมูลเอกสาร

2. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยสามารถติดต่อกับหน่วยงานของรัฐได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และลดภาระในด้านต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน

3. พัฒนากิจกรรมด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรภาครัฐ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลในด้านของการทำงานและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. สร้างความปลอดภัยในข้อมูลและเอกสาร โดยมีระบบการจัดการกับเอกสารที่มีรูปแบบการกำหนดสิทธิในการเข้าใช้ ควบคุมความปลอดภัย เพื่อป้องกันการใช้งานจากผู้ที่ไม่พึงประสงค์ในการเข้าถึงระบบฐานข้อมูล

5. ลดปริมาณการใช้กระดาษและแฟ้มเอกสาร โดยเปลี่ยนจากเก็บเอกสารแบบออฟไลน์ให้มาอยู่ในรูปแบบออนไลน์ซึ่งนำไปสู่กระบวนการจัดเก็บเอกสารในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ ช่วยลดปัญหาการสิ้นเปลืองของทรัพยากรได้ในอนาคต

กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) ได้ดำเนินการตาม พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

1. จัดทำคำสั่งกรมวิทยาศาสตร์บริการ เรื่อง ระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 กำหนดให้เจ้าหน้าที่ วศ. ปฏิบัติหน้าที่ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ คือ ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) saraban@dss.go.th ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่รับทราบช่องทางและสามารถปฏิบัติหน้าที่ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมาย กฎ มติ หรือคำสั่งนั้นแล้ว

2. จัดทำประกาศกรมวิทยาศาสตร์บริการ เรื่อง ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ติดต่อกรมวิทยาศาสตร์บริการ พ.ศ. 2566 ตามมาตรา 10 วรรค 1 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 กำหนดให้ใช้ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) saraban@dss.go.th เป็นช่องทางสำหรับประชาชนยื่นคำขอหรือติดต่อ วศ. โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และสามารถสอบถามหรือขอรับคำยืนยันว่าได้รับคำขอหรือการติดต่อแล้วผ่านทางเบอร์โทรศัพท์ 0-2201-7070 และ 0-2201-7067 หรือบันทึกภาพหน้าจอคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นหลักฐานว่าได้มีการยื่นคำขอหรือติดต่อทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนหรือผู้รับบริการรับทราบและใช้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว โดยให้ถือว่า วศ. หรือเจ้าหน้าที่ได้รับตามวันและเวลาที่คำขอหรือการติดต่อนั้นเข้าสู่ระบบ

ผู้รับบริการสามารถใช้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศกรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นช่องทางหลักอีกหนึ่งช่องทาง นอกเหนือจากช่องทางให้บริการปกติของ วศ. ในการยื่นคำขอ ติดต่อขอรับบริการหรือสอบถามข้อมูล โดยในช่องทางดังกล่าว ผู้รับบริการสามารถมั่นใจได้ว่าจะได้รับการตอบสนองอย่างแน่นอน เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ ลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เอกสาร

และระยะเวลาในการติดต่อ ทั้งนี้ วศ. มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาปรับปรุงระบบการให้บริการ และพัฒนาทักษะเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ รวมทั้งเพื่อพัฒนา วศ. ไปสู่ระบบราชการ 4.0 ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2565. พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.opdc.go.th/content/NzgzMA> (3 มีนาคม 2566)

บริษัท ดิทโต้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน). 2565. พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ คืออะไร? [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.ditto-thailand.com/dittonews/gov-what-is-government-performance-act/> (3 มีนาคม 2566).

ฝ่ายมาตรฐานดิจิทัลภาครัฐ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.). 2565. พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://standard.dga.or.th/คลังความรู้/related-laws/5823/> (3 มีนาคม 2566).

กรมวิทยาศาสตร์บริการ. (2566, 3 มกราคม). คำสั่งกรมวิทยาศาสตร์บริการ ที่ 1/2566 เรื่อง ระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์.

กรมวิทยาศาสตร์บริการ. (2566, 3 มกราคม). ประกาศกรมวิทยาศาสตร์บริการ เรื่อง ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ติดต่อกรมวิทยาศาสตร์บริการ พ.ศ. 2566.